

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.318/2017/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Kisházi János ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe.) felperesnek - a dr. R. M. jogtanácsos által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.22.245/2016/10. sorszámú ítélete ellen a felperes 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 15 000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes adósként, az alperes hitelezőként 2007. január 12. napján kölcsönszerződést kötöttek, melyben az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy 2 904 300 forint svájci frank alapú kölcsönt nyújt a felperes részére, a felperes pedig kötelezte magát, hogy ezen összeget a szerződésben foglalt kamattal és költségekkel növelten 120 hónap alatt, havi részletekben fizeti vissza.

A szerződésben rögzítették, hogy az általános szerződési feltételekben szabályozott törlesztőrészlet változása CHF LIBOR - CHF árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékében történő változásának függvénye. A szerződés kitért arra, hogy a kölcsönszerződés egyedi része kizárólag az NCSK-0501 számú általános szerződési feltételekkel, illetőleg azok esetleges módosításával együtt érvényes, amelynek átvételét és megértését az adós a szerződés aláírásával igazolta.

A szerződés részét képező ÁSZF 7. pontja szerint, attól függően, hogy a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben hogyan állapodtak meg, a szerződés törlesztőrészletei fixek vagy változóak, változó törlesztőrészlet esetén a kölcsön törlesztőrészletek az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezők változása alapján vagy forint vagy deviza alapon változnak az általános szerződési feltételekben foglaltak szerint.

Törlesztőrészlet-különbözetten deviza alapú kölcsön esetén a szerződés szerint számított kamat-különbözetet és az árfolyam-konverziót is tartalmazó kamat-különbözetet kell érteni.

Az ÁSZF 7/A pontja kitért arra, hogy a törlesztőrészlet-változás mérése havonta, a havi törlesztőrészletek szerződés szerinti esedékességekor (mérési időpont) történik. A törlesztőrészlet változásának mértékét a finanszírozó akként számítja, hogy a törlesztő-részlet változás összege a mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészletre eső kamat és árfolyam-különbözet összegével azonos.

Az alperes a 2014. évi XL. törvény alapján a felperessel elszámolt, mely a 38. § (6) bekezdése alapján felülvizsgálnak minősül.

A 2015. évi CXLV. törvény szerinti szerződés módosítás is megtörtént, melynek következtében a kölcsönszerződésből eredő, devizában nyilvántartott követelést 287,22 HUF/CHF árfolyammal az alperes forint követelésre váltotta át, emellett elengedte az ezen árfolyam és a jelzálogkölcsönök forintosítása során alkalmazott 256,47 HUF/CHF árfolyam közötti különbszetre eső le nem járt, devizában nyilvántartott követelésrészt.

A felperes keresetében kérte a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását és a határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását azzal, hogy a bíróság kötelezze az alperest 73 301 forint és kamatai megfizetésére. Az érvénytelenség okaként arra hivatkozott, hogy a szerződéskötés körében eljáró autókereskedő nem tájékoztatta a felperest az őt terhelő árfolyamkockázatról és arról, hogy a svájci frank árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Írásbeli kockázattartó nyilatkozatot nem kapott. Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. § (1) és (2), valamint 209/A. § (2) bekezdésére tekintettel tisztességtelen.

Az alperes kérte a per megszüntetését arra hivatkozva, hogy a 2015. évi CXLV. törvényben előírt kötelezettségének eleget tett, a szerződést a felek módosították, ezért a deviza alapú szerződés árfolyamkockázat telepítését tartalmazó rendelkezésének vizsgálata nem tartozik bírói útra. Érdemben a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes a szerződéskötéskor eljáró alperesi képviselőtől, illetőleg az ÁSZF keretei között az árfolyamkockázatról megfelelő tájékoztatást kapott, amelyet a felek egyedileg meg is tárgyaltak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 30 000 forint perköltséget, valamint megállapította, hogy a le nem rótt 15 000 forint illeték az állam terhén marad.

A permegszüntetés iránti kérelmet megalapozatlannak találta, mivel a 2014. évi LXXVII. törvény (DH3) és 2015. évi CXLV. törvény (DH7) rendelkezései nem zárják ki a bírói út igénybevételek lehetőségét, a felperes keresete pedig megfelel a Pp. 1. §-ában foglaltaknak.

Álláspontja szerint ugyanakkor, mivel a felek között a forintosítás megtörtént, a felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a szerződésnek az árfolyamkockázat hatásait korlátlanul felperesre telepítő rendelkezései tisztességtelen általános szerződési feltételek, mivel a törvény megalkotásának jogalkotói célja éppen az volt, hogy a fogyasztókat az árfolyamkockázat alól mentesítse. A törvény meghatározta azt az árfolyamot, amelyen a tartozások átváltására sor kerül. Az a fogyasztó, aki a forintosítást elfogadta, hozzájárult ahhoz, hogy devizában nyilvántartott tartozása törvényben megszabott árfolyamon átváltásra kerüljön, mely tartozás elengedése egyben a szerződés módosításának is minősül. A módosult kölcsönszerződéssel összefüggésben megjelölt érvénytelenségi ok - ha fenn is állt - megszűnt, a szerződés érvényessé vált.

Rámutatott továbbá, hogy a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezése nem tisztességtelen. A kikötést a felek egyedileg nem tárgyalták meg, a kikötés tisztességtelensége ugyanakkor csak akkor vizsgálható a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja szerint,

ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor, figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is, nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen semmis. A BDT2016. 3457. eseti döntésre utalással kifejtette, hogy önmagában az árfolyam-változás kockázatát teljes mértékben adósra hárító szerződési kikötést nem teszi tisztességtelenné, ha a kockázatfeltáró nyilatkozatot maga a szerződés tartalmazza. A kölcsönszerződés felek által is aláírt egyedi része egyértelmű tájékoztatást ad arról, hogy a kölcsönszerződés alapján fizetendő törlesztőrészek összege a svájci frank árfolyamának függvényében az ÁSZF-ben írt módon változhat. Azt, hogy az árfolyamok változása milyen hatással bír a törlesztőrészek összegére, az ÁSZF 7/A pontja részben egy képlet formájában, részben pedig szövegesen is ismertette. A kölcsönszerződés és annak részét képező ÁSZF összességében világos és érthető tájékoztatást tartalmaz arról, hogy az árfolyamváltozás eredményeképpen a felperes fizetési kötelezettsége miként változhat. A tanúként kihallgatott C. G. pedig állította, hogy részletesen tájékoztatták az ügyfeleket arról, hogy amennyiben az árfolyam emelkedik, a törlesztőrészlet is emelkedni fog, olyan tájékoztatás nem hangzott el, hogy annak korlátozott mértéke lenne. A felperes nem tudta bizonyítani azon állítását, hogy a szerződés megkötésekor az autókereskedésben úgy tájékoztatták, hogy a törlesztési ütemezés szerint kell majd fizetni a kölcsönt. A kölcsönkérelem, kölcsönszerződés és általános szerződési feltétel világosan és érthetően tartalmazta az árfolyamváltozás szabályait, melyet a felperes elolvasott és értelmezett, ezért alap nélkül sérelmezte a kölcsönszerződés árfolyamkockázatát rá hárító kikötéseit. A felperes keresetét a Ptk. 209. § (5) bekezdésére hivatkozással is elutasította.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek a Hpt. 213. §-ára és Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapított hivatkozása a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 146/A. § (1) bekezdésében foglalt 30 napos határidőn túl került előterjesztésre, ezért azzal a bíróság érdemben nem foglalkozott, az azonban szintén alaptalan, hiszen a Ptk. 231. § (2) bekezdése ismerte az idegen pénznemben fennálló tartozás teljesítésének szabályait.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott a perköltség viseléséről 73 301 forintos pertárgyérték figyelembevételével, a felperes költségmentességére tekintettel állapította meg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és 14. § alapján, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet kereset szerinti megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a forintosítással a perbeli kölcsönszerződés nem konvalidálódott, mivel önmagában jogszabályváltozás vagy szerződésmódosítás a szerződési feltétel tisztességtelenségét nem szüntetheti meg. Az érvénytelenségi ok fennállását a Kúria 6/2013. (XII.16.) Polgári Jogegységi Határozat III/1. pont szerint a szerződéskötés időpontjában kell vizsgálni, nem a szerződés megkötését követően beállott esetleges tény- és jogalkotási változásokra tekintettel, tehát a bíróságnak absztrakt jogellenességet kell vizsgálnia. Az Európai Unió Bíróságának C-618/10. szám alatti ítéletére utalva kifejtette, hogy ellentétes a 93/13. EKG irányelvvel az a tagállami szabályozás, mely a nemzeti bíróság számára lehetővé teszi, hogy fogyasztói szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása esetére a szerződést e feltétel tartalmának a módosítása útján kiegészítse. Állította, hogy a 2014. évi LXXVII. törvény 3. § (1) és (5) bekezdései a Ptk. 226. § (2) bekezdése szerinti jogszabállyal történő szerződés módosításnak és nem a szerződés érvényesség nyilvánításának feleltethető meg.

A felperes továbbá fenntartotta azon álláspontját, hogy az általános szerződési feltétel 7. pontja nem kellően részletes, nem tartalmazza, hogy az árfolyamkockázat viselésének mi a lényege, mi a működési mechanizmusa, hogyan hat ki a tartozásra. A feltétel nem világos és nem érthető, hiszen a kikötés hatásaival, következményeivel a felperes nem lehetett tisztában. A kölcsönszerződésből nem állapítható meg, hogy az árfolyam-változásnak nincs felső határa, a tartozása korlátlanul, akár többszörösére is emelkedhet. Hivatkozott továbbá a 2008/48. EK Európai Parlament és Tanácsi Irányelvben foglaltakra is és hangsúlyozta, hogy a kockázatteltárásnak meg kellett volna előznie a szerződés megkötését.

A hitelnyújtással foglalkozó gazdasági szereplők számára ismeretes volt a szerződés megkötésekor, hogy pénzügyi válság fenyeget és válság időszakában a svájci frank, mint menekülő valuta árfolyamának aránytalan emelkedése lehetséges, ezért az alperes részéről elvárható, a tartalmilag a Hpt. 203. § (6) bekezdés előírásának megfelelő tájékoztatás az lett volna, ha a felperes tudomására hozza a szerződés megkötését megelőzően, hogy közép-hosszú távon a forint gyengülése a svájci frankkal szemben törvényszerű, az ezzel ellentétes folyamat hosszabb távon elenyésző valószínűségű. A szerződésben az árfolyamkockázat csak mint fogalom jelenik meg, azonban annak lehetséges és valós hatásaira nézve tájékoztatás nem történt.

Továbbra is hivatkozott arra, hogy a deviza alapú kölcsönszerződések elterjedésekor jogszabály nem határozta meg a deviza alapú kölcsönök fogalmát, a Hpt. 3. § (1) bekezdése deviza alapú forint kölcsönszerződésről nem rendelkezett, amelyből következően az alperes deviza alapú kölcsönszerződést nem is köthetett volna. A fogyasztási kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (2) bekezdésének szabályába ütközik, a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis.

Hivatkozott a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésére, valamint 205/A. § (2) bekezdés második mondatában foglaltakra.

A 4. sorszám alatti előkészítő iratban fellebbezését kiegészítette azzal, hogyha a deviza alapú kölcsönök megítélése az egyes felsőbb bíróságok részéről is eltérően történt, azok megfelelő megítélése ezért a fogyasztótól sem volt várható. A szerződésből nem vezethető le, hogy az devizában nyújtott deviza hitel, külső forrásból nyújtott forinthitel vagy devizában nyilvántartott forinthitel. A kölcsönszerződés 7. pontjából nem vezethető le, hogy a hitelezőnek a devizaforrás beszerzése céljából pénzügyi műveleteket kell folytatni a törlesztés egész időszakában az adós valós és korlátlan kockázatát eredményező kötelelem keretében. Nem mutatja be, hogy a deviza árfolyamváltozása nem csupán a törlesztőrészlet, hanem valamennyi költség és a folyósított kölcsön tőkeösszegének változását is okozza.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp.256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta, a kereset elutasító érdemi döntése megalapozott.

A felperes eredetileg előterjesztett keresetében kizárólag arra hivatkozva állította a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségét, hogy a felek közötti svájci frank alapú elszámolás kikötése tisztességtelen, mert az árfolyamkockázatról nem tájékoztatták, írásbeli kockázatteltáró nyilatkozatot vele nem írtak alá.

Az alperes érdemi ellenkérelme a 2017. január 4. napján megtartott első tárgyaláson került előadásra, a felperes ugyanakkor csak a 2017. február 13. napján, tehát az alperes érdemi ellenkérelme előadását követő 30 napon túl hivatkozott első alkalommal arra, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (2) bekezdésébe, illetőleg Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütközik. Ezen hivatkozása ezért a Pp. 146/A. § (1) bekezdése alapján nem volt vizsgálható, a Pp. 146/A. §,

illetőleg Pp. 235. § alapján nem volt vizsgálható a felperes Pf. 4. sorszám alatti iratban előadott további hivatkozása sem.

A felek a jogviszonyokra vonatkozó szerződéses rendelkezéseket több okiratba is foglalhatják, a felek közötti kölcsönszerződés tartalmát a megkötött kölcsönszerződés egyedi része, valamint az annak részét képező NCSK-0501 számú általános szerződési feltétel tartalmazta, mely utóbbi megismerését és átvételét az adós a szerződés aláírásával is igazolta.

A felek kölcsönszerződésének egyedi része kifejezetten rögzítette, hogy a törlesztő-részlet-változás részben a svájci frank árfolyam-változásának függvénye, a szerződés részét képező ÁSZF 7. és 7/A pontjai pedig világosan és érthetően fogalmazták meg az árfolyam-változásnak a törlesztőrészlet változásával való összefüggését, arányosságát: a referencia deviza kamatváltozás miatt adódó kamatkülönbözetén túl az irányadó svájci frank árfolyamának a változásából adódó árfolyam miatt a törlesztőrészlet változik. Rögzítették továbbá, hogy a változás mérése havonta, annak elszámolása pedig naptári negyedévenként történik. Ezen szerződési rendelkezésekből az átlagosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára egyértelműnek kellett lennie, hogy az árfolyam-változással arányosan változni fog a fizetendő törlesztőrészlet összege is, az árfolyamkockázat öt terheli, fizetési kötelezettségét megemelheti/ csökkentheti. Figyelemmel arra, hogy sem az egyedi kölcsönszerződés, sem az általános szerződési feltételek ezen emelkedés vonatkozásában semmilyen korlátozást nem tartalmaztak, a felperes alappal nem is feltételezhette, hogy a kockázat viselése korlátozott lenne. Kiemeli az ítéletábra, hogy a felperes személyes meghallgatása során maga is akként nyilatkozott, hogy a szerződésben oldalakon keresztül volt levezetve, hogy a törlesztés hogyan történik majd forintban, a szerződés átolvasása után kiderült a számára, hogy változhat a fizetési kötelezettsége, C. G., aki a szerződésének időpontjában a gépjármű kereskedő alkalmazásában, mint adminisztrátor vett részt a hitelszerződések elkészítésében, tanúként határozottan állította, hogy tájékoztatták az ügyfeleket a svájci frank alapú hitelezés alapvető feltételeiről, lényegéről és arról is, hogy ha változik az árfolyam, akkor a törlesztőrészlet emelkedni fog. Állította, hogy nem hangzott el olyan tájékoztatás, hogy ezen emelkedésnek bármiféle korlátozott mértéke lenne.

A 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontjához fűzött indokolás szerint a pénzügyi intézménynek kell bizonyítania, hogy a fogyasztót világosan és érthetően tájékoztatta arról, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag öt terheli és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Amennyiben ez bizonyításra került, a fogyasztó köteles bizonyítani, hogy a kockázatteltérő nyilatkozat ellenére a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége vagy az bizonyos mértékben korlátozott. Figyelemmel arra, hogy a peres felek szerződése a fentiek szerint az átlagos fogyasztó számára is világos és érthető tájékoztatást nyújtott az árfolyamkockázat fennállásáról és viseléséről - ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott - a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a szerződésben foglaltakkal ellentétes tartalmú tájékoztatást kapott az alperes képviselőjétől. A felperes ezt nem bizonyította.

A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a 2008/48/EK irányelvben foglaltakra, figyelemmel arra, hogy a 2008. április 23. napján elfogadott 2008/48/EK irányelv nemzeti jogba való átültetésének határideje 2010. június 11. napja volt. Ezen uniós jogi aktusnak való megfelelést a nemzeti jogban a 2009. évi CLXII. törvény szolgálta, így a 2007. január 12. napján megkötött kölcsönszerződés kapcsán ezen irányelv rendelkezései nem irányadóak.

A régi Ptk. 205/B. §-ának (1) bekezdése alapján általános szerződési feltétel akkor válik a felek konkrét szerződésének részévé, ha két konjunktív feltétel teljesül, az általános szerződési feltétel

alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél (fogyasztó) annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően megismerje és azt a másik fél - kifejezetten vagy ráutaló magatartással - elfogadta.

A felperes a kölcsönszerződés egyedi részén - közvetlenül az aláírása fölött - akként nyilatkozott, hogy az NCSK-0501 számú általános szerződési feltételeket átvette és azokat megértette. Ezen nyilatkozatával szemben a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a Ptk. 205/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem valósultak meg, azonban ez a perben bizonyításra nem került.

A felperes fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy a szerződés megkötésekor a hitelnyújtással foglalkozó gazdasági szereplők számára ismeretes volt, hogy a lappangó gazdasági válság kitöréssel, majd összeomlással fenyeget, ami a svájci frank szükségszerű felértékelődéséhez vezet, közép-hosszú távon a forint gyengülése a svájci frankkal szemben törvényszerű. A felperes ezen hivatkozását semmilyen formában nem bizonyította. A 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat rögzítette, hogy az árfolyam emelkedésének, csökkenésének nincs pontosan előre látható kiszámítható mértéke, illetőleg korlátja, különösen hosszú időintervallum esetén. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének a Kúria részére 2013. május 31-én adott tájékoztatása szerint a 2001-2008. közötti időszakban - azaz a perbeli szerződés megkötésének időpontjában is - a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyam-változásnak sem a mértékét, sem az irányát. Ezen időszakban a Magyar Nemzeti Bank stabilitási jelentései nem utaltak jelentős árfolyamkockázatra. A felperes ezen fellebbezési hivatkozás sem alapos.

Az ítéletábra ugyanakkor nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a kölcsönszerződés konvalidálódásával kapcsolatban kifejtett jogi álláspontjával.

Az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. törvény 7. § (3) bekezdése szerint a szerződés módosításának hatálya 2015. novemberében fizetendő összeg esedékesség napjára, de legkésőbb 2015. december 1-jére visszamenőleg áll be azzal, hogy a forintosításra kerülő összeg

- a) a 2015. novemberi esedékességi napot követő,
- b) 2015. december 1-jei hatályba lépés esetén a 2015. december 1-jét követő fennálló tartozásra vonatkozik.

A törvény tehát abból indul ki, hogy az árfolyamkockázat az érvényes szerződések esetén a hiteladóst terheli és az a célja, hogy a meghatározott szerződések tekintetében a jövőre nézve szüntesse meg a fogyasztókat terhelő árfolyamkockázatot. Azt az esetet szabályozza, amikor a szerződés érvényes és az árfolyamkockázat a hiteladóst terheli, ami nem azonos azzal az esettel, amikor a szerződés az árfolyamkockázat telepítése miatt a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontjának (3) bekezdése miatt érvénytelen.

A 2015. CXLV. törvény 10. §-ának (4) bekezdése szerint az a díj, jutalék és költség, melyet a deviza alapú kölcsönszerződés az e törvény hatályba lépése előtt érvényesen tartalmazott, a szerződés része marad.

A forintosítási törvény a hatálya alá tartozó még fennálló deviza alapú szerződések, illetőleg megszűnt szerződésekből még fennmaradó tartozások meghatározott fordulónappal történő jövőbeli forintra váltásáról rendelkezett, az nem értelmezhető érvénytelenségi okot kiküszöbölő szerződés módosításként.

Az ítéletábra a fent kifejtettek tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az indokolásból a szerződés konvalidálódásával kapcsolatban kifejtetteket mellőzte.

Az eredménytelenül fellebbező felperes viseli a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, így köteles megfizetni az alperesnek a jogi képvisellel felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont és (5) bekezdés szerint megállapított jogtanácsosi munkadíjat, mint fellebbezési költséget.

Figyelemmel arra, hogy a felperes teljes személyes költségmentességben részesült a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. § alapján a le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Debrecen, 2017. szeptember 22.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -